

szont céljukat nem érik el: „Az éj nappalt, a nappal éjt szül, / Titok van – nyitja mégsincs. / Hát ezért mentek érte végül, / Ezért tűnődnek, miért is.” (72.) A játékos *A semmieset* után megérkezünk a *Célszerű romokig*, a kötet zárásáig. A vers Belgiumot, az európai Mekkát gazosnak láttatja, ahonnan menteni kell a menthetőt. A költemény egyfelől úgy hangzik, mint egy rezümé, másfelől a könyvben érintett minden bizonytalanság ellenére, ahogyan a költemény címe is jelzi, a bizonyosság tudásával zárul: „Itt állok most tehát, / és tudom, amit tudok: / fölösleges fények nincsenek, és célszerűek a romok.” (76.) Majd újra megismétli a kötet axiómáját a kétszerkettőről. Így hangulatilag a kötet egy felfele emelkedő ívet mutat, akkor is, ha nem ragyog a zárás fénye, inkább jelez a homály csendjében.

A mostani elemző jellegű bemutatásból kitetszik az *élőbeszéd* c. kötet hangulati, gondolati és motivikus koherenciája. Formailag, tartalmilag összefüggő világot tartalmaz a nagyrészt kötött, ám szabadverseket is hordozó kötet. Itt fölösleges fények nincsenek, és célszerűek a romok. Egy könyv, amely egész valójával az emlékezet szövetébe íródott. És ezen az emlékezeten „gúnyolódni tilos” (76.). A kötet jól jelzi, hogy a '80-as években indult Kemény István megkerülhetetlen, klasszikusokra emlékeztető érettséggel bír. A szerző már az előző kötetében, a *Hideg* (2001) címűben pedzegette a morális kérdéseket a balkáni háború kapcsán, azzal, hogy mindez, érintőlegesen ugyan, már az első könyvében felvetődött. Most ezek a problémák eszkalálódtak. Az *élőbeszéd* tehát ajánlott olvasmány, mindenféleképp.

Orcsik Roland

